A.º 1853. N.º 199.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 17 November.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat op Woensdag den 23 dezer maand zal worden gedaan de sedert onheugelijke jaren plaats gehad hebbende Collecte ten behoeve van al de Armen der onderscheidene Kerkgenootschappen, die in het Stads Armhuis onderhouden worden, als daarop, volgens de besluiten des KONINGS, aanspraak hebbende.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS voornoemd vertrouwen, dat, aangezien de ingezamelde gelden *uitsluitend* zullen worden besteed om aan de Armen, die in gemeld huis worden verpleegd, en allen zijn gebrekkigen en hoogbejaarden, eenige aangename verkwikking uit te reiken, een ieder, naar zijn vermogen, zal trachten daartoe rijkelijk van het zijne bij te dragen, in de zekere overtuiging, dat de uitoefening van den pligt der liefde hare belooning niet zal missen.

Aldus gearresteerd en gepubliceerd den 16 November 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

De Secretaris, *STORM VAN 'S GRAVESANDE.* De Burgemeester, *J. F. HOFFMAN.*

BUITENLAND.

LONDEN den 14 november.

De Hertog en Hertogin van Braband leggen heden een bezoek te Plymouth af, waar sir *H. Smith*, de opperbevelhebber der troepen in het westelijk district, en sir *J. A. Ommany*, de bevelvoerende admiraal over de vloot aldaar, in last hebben hen overeenkomstig hunnen rang te ontvangen.

— Aan lord *Elphinstone*, den nieuw benoemden gouverneur van Bombay, werd laatstleden zaturdag, door de directeuren der Oostindische Compagnie, een prachtige afscheidsmaaltijd gegeven.

— De vrees van sommigen voor aanstaande gebeurtenissen, die nadeelig op Engelands handel en nijverheid zouden kunnen werken, is door de per Overland-mail overgebragte berigten wegens den verwarden toestand van Birmah, de pogingen van Rusland om verbonden met Affghanistan en andere Aziatische Staten te sluiten, en de stremming van den handel in de Chinesche zeehavens, nog toegenomen.

— Over het algemeen is de cholera hier te Lande gelukkig sterk aan het afnemen. Hier en te Liverpool komen slechts weinige gevallen meer voor en te Edinburg schijnt de ziekte geheel verdwenen te zijn.

— De *Asia* heeft berigten uit New-York tot 2 dezer overgebragt. Den 30 october is in Fultonstreet aldaar een vreeselijke brand uitgebarsten en heeft voor eene waarde van 400,000 dollars vernield, terwijl twee menschen zijn omgekomen. Het Bestuur der Staten heeft uitvoerige berigten van kapitein *Perry*, wegens de expeditie naar Japan, ontvangen, maar de inhoud daarvan was nog onbekend. — Bij het invallen van de vorst is de gele koorts te New-Orleans sterk afgenomen.

Volgens brieven uit Vera-Cruz tot 21 laatstleden, heeft de slag tusschen de revolutionairen in Yucatan en de Mexicaansche troepen acht dagen geduurd en was een gering overschot der eersten, na geleden nederlaag, naar het gebergte gevloden. — Een aantal van 263 moordenaars, roovers en zakkenrollers was, onder sterk geleide, van Mexico naar Vera-Cruz gezonden. Op de grenzen bleven de Indianen nog allerlei rooverijen en wreedheden plegen.

— *Lola Montes*, die nog steeds in Californië is, heeft bij eene der regtbanken aldaar op echtscheiding van haren tegenwoordigen man, den dagbladschrijver *Hull*, aangedrongen.

PARIJS den 14 november.

Onder de gasten, die heden bij den Keizer en de Keizerin te Fontainebleau verwacht worden om daar eenige dagen te verblijven, bevinden zich de Gezanten van Oostenrijk, Pruissen, Denemarken en Beijeren en de Pauselijke Nuntius. Den 22 dezer worden *Vely*-pacha en de heer *von Kisseleff*, de Turksche en Russische gezanten, gelijktijdig te Fontainebleau verwacht, waar lord *Cowley* ongemeen lang zal vertoeven.

— Als vrij zeker wordt verhaald, dat prins *Napoleon*, de zoon van prins *Jérôme*, met eene Prinses van Hohenzollern-Sigmaringen in het huwelijk zal treden.

— Thans is eene telegrafische lijn daargesteld tusschen het bureau der longitude te Parijs en het observatorium van Greenwich; men zal nu de astronomische opmerkingen beginnen en bepaald het verschil kunnen opmaken tusschen de lengte van Greenwich en Parijs.

— In de vorige week is het hôtel der Ottomannische ambassade alhier geïllumineerd geweest ter eere der door de Turken behaalde overwinningen.

— Een brief uit Tunis van den 5 dezer meldt, dat eene Tunische brik, door eene Turksche oorlogskorvet begeleid, den vorigen dag naar Konstantinopel was vertrokken, om wapenen over te brengen, welke de Bey aan de Ottomannische Regering toezendt.

Den 22sten ll. heeft de Pacha van Beyruth aldaar in het openbaar doen aflezen den firman des Sultans, waarbij Rusland den oorlog wordt verklaard; daarna werden mede in het openbaar gebeden opgezonden voor de Turksche legers, terwijl de plegtigheid werd besloten met een salvo van 25 kanonschoten. Dien zelfden dag heeft de consul-generaal van Rusland in Syrië en Palestina, de heer *Basili*, die te Beyruth verblijf hield, zijne vlag ingenomen en is den 29sten met zijne familie naar Livorno vertrokken. De kanselier was eenige dagen vroeger met de archieven van het consulaat naar Athene vertrokken. Van alle punten der Syrische kust wordt versterking naar Konstantinopel gezonden.

— Reeds werd gemeld, dat de maarschalk *Narvaez*, na zijne terugkomst te Madrid, bij de Koningin van Spanje ten gehoore werd toegelaten en terstond daarop naar Aranjuez vertrokken is. Als de reden van dit plotseling vertrek wordt thans opgegeven het antwoord van H. M. op de dankbetuiging des Maarschalks voor de door haar jegens hem betoonde welwillendheid. De Koningin zou ongeveer het volgende geantwoord hebben: „Ik zie met genoegen dat gij gezond zijt. Ik dacht dat gij ziek waart. Had ik geweten dat gij zoo welvarende waart, dan zou ik er op aangedrongen hebben dat gij u naar Weenen begeven hadt."

KEULEN den 15 november.

Uit Berlijn schrijft men dat de gutta-percha-bekleeding der telegraaflijnen aldaar in het gebruik ongeschikt wordt bevonden, naardien de gutta-percha door ongedierte wordt doorgevreten en in sommige aardlagen zich oplost, weshalve men tot de oude manier terugkeert.

— Vorst *Stirbey*, de hospodar van Wallachije, die sedert zijne komst te Weenen in groote afzondering leefde, ontving nu den 11 dezer een langdurig bezoek van den Turkschen gezant aldaar, *Arif*-effendi, wien hij den volgenden dag een tegenbezoek bragt. Naar verzekerd werd was den Vorst, op vertrouwelijke wijze, de wenk gegeven dat hij zijn verblijf te Weenen bekorten zou en dacht hij spoedig naar Parijs te vertrekken. Vorst *Ghika*, den hospodar van Moldavië, wachtte, zeide men verder, in de Oostenrijksche hoofdstad geen voorkomend onthaal. Dit een en ander werd aan Russischen invloed toegeschreven.

Wanneer men een bijzonder berigt uit Konstantinopel, den 12 dezer te Weenen ontvangen, gelooven mag, heeft de Sultan een nieuwen hatti-scheriff aan de inwoners van alle provincien zijns Rijks uitgevaardigd, waarin hij verklaart dat vooreerst aan geene vredesonderhandelingen met Rusland te denken valt, maar het zwaard den door die Mogendheid veroorzaakten strijd beslissen moet, en dat hij zelf, bijaldien in het voorjaar de overwinning nog niet ten voordeele zijner regtvaardige zaak beslist is, het zwaard van den Profeet zal aangorden en naar het leger vertrekken, om tot den laatsten man toe te kampen. Deze verklaring, zegt de berigtgever, heeft alom eene geestdrift verwekt, van welke men zich in het westelijk Europa geen denkbeeld vormen kan.

— Rijnhoogte te Keulen den 14 november 5 voet 1 duim Keulsch peil (5 voet 2 duim Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 15 november.

Bij besluit van den 12 dezer heeft Z. M. goedgevonden de benoeming van den burgemeester van Bleskensgraaf, *N. A. C. Slotemaker*, tot secretaris dier gemeente, met Hoogstdeszelfs goedkeuring te bekrachtigen.

Bij besluit van den 14 dezer heeft Z. M. goedgevonden aan *G. M. Koentz*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeenten Wychen en Balgoy.

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft Z. M. goedgekeurd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente van Oude Wetering c. a., onder de classis van Leyden, op *J. P. Hattink*, predikant te Aalst.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van maandag 14 november.*

Deze zitting is ingekomen eene missive van jonkh. mr. *M. H. B. Martini van Geffen*, kantonregter te Boxtel, verzoekende in aanmerking te komen bij de nominatie ter vervulling der openstaande betrekking van raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden. — Zal op de lijst der sollicitanten worden geplaatst.

De Voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs over het daarin verhandelde betrekkelijk het in overweging nemen van het voorstel der heeren *Thorbecke* c. s., tot afschaffing van den accijns op het geslagt, alsmede van het tonnegeld enz., de heeren *van Goltstein*, *Hoffman*, *van Rappard*, *Sleeswijk Vening* en *de Kempenaer*.

Nog deelt de Voorzitter mede, dat door de vierde afdeeling is benoemd tot rapporteur over hoofdstuk VII der Staatsbegrooting, in plaats van den heer *Strens*, de heer *Hengst*.

Wordt ter tafel gebragt het verslag der commissie van rapporteurs over het in de afdeelingen verhandelde betrekkelijk het in overweging nemen van het voorstel der heeren *Thorbecke* c. s. — Drukken en ronddeelen; wordende de beraadslagingen bepaald na die over het wetsontwerp tot goedkeuring eener met de Handel-Maatschappij gesloten overeenkomst.

Voorts is het eindverslag van de commissie van rapporteurs gereed over het wetsontwerp wegens het regt van inkwartiering. — De beraadslagingen zullen nader worden bepaald.

Eindelijk zijn de eindverslagen gereed over de hoofdstukken III, IV, V, VI, VIII, X en XI der Staatsbegrooting voor 1854. — Ook daarover zullen de beraadslagingen nader worden bepaald.

Aan de orde is de beraadslaging over het wetsontwerp tot regeling van het muntwezen in de Westindiën.

De heer *Storm van 's Gravesande* acht het zeer consequent, dat in art. 1 van dit ontwerp de wet van 26 november 1847 (*Staatsblad* n.º 69) verbindend is verklaard in de Westindische koloniën en bezittingen, zoodat de gouden munt dáár geen wettig betaalmiddel meer zal zijn. Maar nu zullen, volgens art. 2 van dit zelfde ontwerp, de vreemde en dus ook de gouden speciën wel worden getarifeerd. Dit vindt hij zeer verkeerd en als wederom te leiden tot dezelfde nadeelen als waartegen de wet van 1847 heeft willen waken, en waarbij de gouden munt blootelijk als negotiepenning is aangenomen. Dat zelfde denkbeeld schijnt ook in de bedoeling der Regering te hebben gelegen, immers volgens dat oorspronkelijk ontwerp zouden alleen de zilveren muntspeciën worden getarifeerd. In de nota van wijzigingen echter is de Regering daarvan weder afgeweken en heeft zij het woord *zilver* uit het art. doen wegvallen. Nu vraagt hij, welke reden er bij de Regering heeft bestaan om, met afwijking van het aangenomen beginsel, ten deze eene bepaling op te nemen, volgens welke wederom het nadeelige van twee standaards zal worden ondervonden.

De Minister van Kolonien erkent, dat de bedoeling der Regering geene andere is geweest dan om de zilveren munt te tariferen. Maar bij de laatste behandeling van het ontwerp in de vorige Zitting is door het aannemen van een amendement de redactie van art. 2 zoodanig veranderd als zij nu in dit ontwerp luidt. Hij kan echter geheel deelen de opmerking van den vorigen spreker, en zou er dan ook geen bezwaar in vinden, dat het woord *zilveren* alsnog in art. 2 wierd gevoegd.

Hierop door niemand het woord gevraagd zijnde, is het wetsontwerp met algemeene stemmen aangenomen, nadat art. 2 in dier voege was aangevuld, dat vreemde *zilveren* muntspeciën, waarvan de koers, op de innerlijke waarde gegrond, door den Koning op voorstel der koloniale besturen is bepaald, in 's Lands kassen in betaling worden aangenomen.

Alsnu zijn aan de orde de beraadslagingen over het wetsontwerp, houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten en het maken van andere werken binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat.

De heeren *van der Brugghen*, *van Goltstein*, *Sleeswijk Vening*, *Storm van 's Gravesande*, *van Nispen*, *de Kempenaer* en *van Eck* voeren achtereenvolgens het woord. Sommigen waren overtuigd, dat het verbod van bouwen, planten enz. geene onteigening daarstelt en er dus ook niet van schadevergoeding sprake kan zijn; anderen meenden dat het ontnemen van het regt van bouwen en planten wel eene onteigening is en dus de verpligting tot schadevergoeding medebrengt; weer anderen eindelijk, toegevende aan het gevoelen der eersten, meenden nogtans dat er wel schadevergoeding moest worden verleend.

De Minister van Oorlog heeft tot verdediging der wet betoogd: 1°, de noodzakelijkheid in het belang van 's Rijks verdediging. Langer uitstel zou eene nationale ramp zijn. Als men nog langer voortgaat met binnen den onmiddellijken omtrek van vestingen te bouwen, men zal de verdediging der vestingen geheel verloren doen gaan; men zal eene verwarring en nadeel te weeg brengen, gelijkstaande aan de verklaring dat men den geboortegrond zou willen prijs geven aan het toeval. En 2°, de meerdere vrijheid welke dit ontwerp geeft aan de ingezetenen der vestingsteden, boven de wet van 1814. Komende tot de bijzondere bedenkingen, meent hij dat de heeren *van der Brugghen* en *van 's Gravesande* zich aan overdrijving hebben schuldig gemaakt bij het uitmeten der bezwaren. Hij laat het regtspunt over aan zijn ambtgenoot voor de Justitie, maar komt er tegen op dat de eerste spreker de officieren van de genie van willekeur heeft beschuldigd, terwijl, wat de bemerkingen van den heer *van 's Gravesande* betreft, de Minister zijn leedwezen betuigt dat die spreker zich in dien zin heeft uitgelaten over een zeer verdienstelijk corps, waartoe diezelfde spreker vroeger de eer had te behooren.

De Minister van Justitie verdedigt alleen het juridieke stelsel in art. 5 dezer wet wederlegd, namelijk: het maken van eene vesting sluit *per se* het verbod in om te bouwen en planten in haren omtrek, en zulks uit hoofde van het Staatsbelang; maar de regter moet uitmaken of de omliggende eigenaren daardoor beschadigd worden; zoo ja, is er grond tot vergoeding, zoo neen, dan vervalt dezelve. De Staat mag in billijkheid geene opoffering van eigendom of van het genot daarvan vergen, zonder vergoeding te geven aan de individuen; maar de vraag moet beantwoord worden: is er al dan niet schade geleden? Dit toepassende op de zaak in behandeling, en daar buiten moet men zich ten deze niet begeven, — dan staat het vast 1°, dat het verbod noodig is in het belang van 's Rijks verdediging, en 2°, dat in vele gevallen de eigenaars der omliggende landen niet, in andere gevallen wel benadeeld zullen worden. En nu zegt de wet: in het eerste geval zal er vergoeding, in het tweede zal geene vergoeding zijn; Z. Exc. brengt voorbeelden bij van beide gevallen, toegelicht en gestaafd door eene gezonde opvatting van de leer der vergoeding in onze wetgeving opgenomen.

De heer *Storm van 's Gravesande*, de Minister van Oorlog en de heer *van der Brugghen* voeren nog nader het woord, waarna de algemeene beraadslagingen gesloten verklaard en de beraadslagingen over de artikelen aangevangen worden.

Art. 1. Door den heer *van der Brugghen* is subsidiair voorgedragen, dat art. te wijzigen als volgt (met het doel om deze wet zoo min drukkend mogelijk te maken): „Tusschen de buitengrenzen van vestingwerken en de lijnen, in deze wet *verboden kringen* genoemd, is het geoorloofd te bouwen, houtgewassen te planten en alle werk te maken, behalve hetgene bij deze wet is verboden, of hetgene waartoe overeenkomstig hare bepalingen geen vergunning is verleend." De voorsteller heeft dat amendement toegelicht, en onder anderen te kennen gegeven, dat daardoor eene der groote moeijelijkheden, die het ontwerp opleverde, uit den weg geruimd en de werking der wet dragelijk zou worden gemaakt. — De Minister van Oorlog heeft zich tegen dit amendement verklaard. Wierd het aangenomen, al de bepalingen der wet zouden zonder beteekenis worden. Dan zouden alle vestingen geheel buiten staat worden gesteld om verdedigd te worden. — In omvrage gebragt wordt het amendement verworpen met 28 tegen 27 stemmen. — Daarna is het eerste art. van het ontwerp der Regering in omvrage gebragt en aangenomen met 34 stemmen tegen 20. Tegen: de heeren *Hengst*, *van Wintershoven*, *de Man*, *de Lom de Berg*, *Hugenholtz*, *Westerhoff*, *van Hoëvell*, *Heemskerk*, *Slicher*, *Zijlker*, *van der Brugghen*, *Reinders*, *ten Cate*, *de Poorter*, *Luyben*, *van Lijnden*, *van Asch van Wijck*, *Bots*, *Beens* en *van der Poel*.

Artt. 2—4 worden zonder discussie aangenomen.

Ten aanzien van art. 5 worden door de heeren *van Eck* en *van Goltstein* amendementen voorgesteld. Die van den heer *van Eck* strekken daartoe: 1°, om in de 4de zinsnede, in plaats van: „*zijn eigendom* door besluiten, krachtens art. 4 genomen, in *waarde is verminderd*", te veranderen in: „*zijne belangen* door besluiten enz., in *waarde zijn verminderd*", en 2°, om in de 4de zinsnede, in plaats van: „krachtens art. 4", te lezen: „*krachtens artt.* 3 en 4." En het amendement van den heer *van Goltstein* heeft ten doel de laatste zinsnede van het art. te doen vervallen, welke zinsnede aldus luidt: „Indien iemand beweert, dat zijn eigendom door besluiten, krachtens art. 4 genomen, in waarde is verminderd, en op schadevergoeding te dier zake aanspraak maakt, doet, indien daaromtrent geene minnelijke schikking kan worden getroffen, de regter uitspraak of er schade wordt geleden; zoo ja, bepaalt hij de hoegrootheid er van en veroordeelt den Staat tot de betaling."

De beraadslagingen, zoowel over het art. en de daarop voorgedragene amendementen, als over de verdere artt. van het ontwerp, worden uitgesteld tot den volgenden dag.

De Voorzitter stelt voor te bepalen, dat aanstaanden maandag, den 21 dezer, zal worden overgegaan tot het opmaken der lijst van kandidaten tot vervulling der opengevallene betrekking van raadsheer in den Hoogen Raad. Daartoe wordt besloten.

De vergadering is daarop gescheiden.

Zitting van dingsdag 15 november.

In deze zitting is ingekomen een adres van ingezetenen uit Haarlem, houdende aanprijzing van het voorstel van de heeren *Thorbecke* c. s. — Verzending aan de commissie voor de verzoekschriften.

Is ontvangen eene missive van de douairière *van Idsinga*, houdende kennisgeving van het overlijden van haren echtgenoot, lid der Algemeene Rekenkamer. — Aangenomen voor kennisgeving.

Is ter tafel gebragt het eindverslag over het ontwerp tot aflossing en amortisatie van schuld. Beraadslagingen bepaald na afloop van die over het in overweging nemen van het voorstel van de heeren *Thorbecke* c. s.

De beraadslagingen over het ontwerp betrekkelijk het bouwen, planten en het maken van andere werken binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat, worden voortgezet.

Door den heer *Elout* is voorgesteld, om de 4de zinsnede van art. 5 aldus te lezen: „Indien omtrent de schadevergoeding voor de in waarde vermindering der eigendommen of de krenking van regten, veroorzaakt door besluiten krachtens artt. 3 en 4 genomen, eene minnelijke schikking wordt getroffen, bepaalt de regter, met inachtneming van alle de omstandigheden, welke op de waardering dier schade invloed uitoefenen, daarvan de hoegrootheid en veroordeelt den Staat tot de betaling."

De heer *Sleeswijk Vening* is tegen de amendementen van de heeren *van Goltstein* en *Elout*. Indien het amendement van den heer *Elout* verworpen wordt, dan zal hij een amendement voorstellen, om achter de laatste alinea eene andere te laten volgen van den volgenden inhoud: „Voor zoo ver iemand zoodanige aanspraak maakt, wegens beweerde vermindering in waarde van zijn eigendom, door besluiten, krachtens art. 3 genomen, zal dit, indien er geene minnelijke schikking kan worden getroffen, hetzelfde gevolg hebben, mits het kennelijk zij, dat de last, waarover men zich beklaagt, vóór deze wet niet bestond of dat hij, toen bestaande, nu verzwaard is." — Hij stelt dit amendement dan ook voor.

De heer *de Kempenaer* verdedigt het amendement van den heer *van Goltstein*, en is van oordeel, dat de overige amendementen verergering zouden aanbrengen.

De heer *van der Brugghen* kan zich niet vereenigen met het amendement van den heer *van Eck*, omdat in dit amendement de woorden behouden blijven: „indien men beweert." Evenmin kan hij dat van den heer *Elout* goedkeuren, omdat dit in het midden laat of er schadevergoeding zal verleend worden. Het amendement van den heer *van Goltstein* beschouwt hij als in lijnregten strijd met het zijne. Het amendement van den heer *Sleeswijk Vening* voorziet wel in eenig bezwaar, doch hij kan zich ook daarmede niet vereenigen, omdat er het beginsel niet bij uitgemaakt wordt, dat er op grond van onteigening schadevergoeding moet plaats hebben.

De heer *van Goltstein* meent dat al de amendementen verder gaan dan het artikel van de Regering zelve. Zij nemen allen aan dat er schade bestaat en dus ten allen tijde schadevergoeding zal moeten verleend worden en betreffen niet alleen de thans bestaande vestingen, maar ook de later op te rigten.

De heer *van Eck* verdedigt zijn amendement nader en beantwoordt de bedenkingen daartegen gemaakt, daarbij de andere amendementen bestrijdende.

De heer *Schimmelpenninck van der Oije* ondersteunt het amendement van den heer *Elout*, mits de aanhaling van art. 3 daaruit vervalle. Over beginselen behoeft men niet te transigeren, maar wat de toepassing daarvan betreft, meent hij dat men iets moet toegeven. Hij heeft gisteren nog gezien dat met ééne stem het lot van een amendement beslist is, dat, indien het aangenomen was geworden, het gevolg zou gehad hebben dat de geheele wet wierd ingetrokken.

De heer *Mackay* moet opkomen tegen hen die beweren, dat zij, die schadevergoeding zouden verlangen, hun burgerpligt verzaken en alleen eigenbelang beoogen. Ook zij die vergoeding verlangen, kennen evenzeer hun burgerpligt. Het geldt hier het regt van eigendom. Ook hij meent, dat men waarborgen moet hebben tegen te ver gedreven ijver van de officieren der genie.

De Minister van Oorlog begrijpt niet, waarom hier nu weder de genie te pas komt. Hij dacht dat gisteren gesproken was over de willekeur der genie. Hij is daartegen niet opgevlogen. Maar hij heeft alleen gezegd dat die beschuldiging onverdiend was.

De heer *Elout* stemt toe dat de aanhaling van art. 3 in zijn amendement kan vervallen, omdat het amendement van den heer *Sleeswijk Vening* daarin geheel voorziet.

De Minister van Justitie zegt, dat de geheele vraag hierop nederkomt, wat is billijk en kan de Staat er gehoor aan geven. Hij doorloopt de onderscheidene lijnregt tegen elkander overstaande amendementen; erkent dat voor dat van den heer *van Goltstein* zeer veel te zeggen is, maar aangezien er hier geene gelijkheid van toestand bestaat, maar slechts op enkele steden de last wordt gelegd, zoo is het billijk de schadevergoeding, zoo die door den regter gegrond verklaard wordt, door het algemeen te doen dragen. Hij bestrijdt voorts de overige amendementen, die tot oneindige procedures, kosten en transactien zouden leiden, doch kan zich voor 's hands wel vereenigen met het amendement van den heer *Vening*. Op de aanmerking van den heer *van Nispen* tegen de doelmatigheid der overname door de Regering van het amendement van den heer *Vening*, verklaart de Minister dat hij, bij nader inzien, de beslissing van het amendement aan de Kamer overlaat, zonder er zich verder partij voor te stellen.

Daarna worden in volgorde in stemming gebragt de amendementen, welke het onderwerp van discussie hebben uitgemaakt en wel met dezen uitslag: 1°, het amendement van den heer *van Goltstein* verworpen met 44 tegen 19; 2°, dat van den heer *Elout* verworpen met 37 tegen 27; 3°, de amendementen *a* en *b* van den heer *van Eck*, amendement *a* verworpen met 54 tegen 10, amendem. *b* verworpen met 50 tegen 14, en 4°, het amendement van den heer *Sleeswijk Vening* verworpen met 36 tegen 26 stemmen.

Daarna is art. 5 van het ontwerp onveranderd aangenomen met 42 tegen 22 stemmen.

Vervolgens zijn de artikelen 6—20, na eenige discussien, onveranderd aangenomen.

Op art. 21 is verworpen een amendement van den heer *van der Brugghen* en aangenomen een amendement van den heer *Storm van 's Gravesande*, strekkende om de houten getimmerten, in plaats van tot 20, tot 40 vierkante ellen binnen de kleine kringen der vestingen te mogen maken, en zulks in het belang van het landbouwbedrijf.

Het aldus gewijzigd artikel is daarop mede aangenomen; zoo ook de artt. 22—27 onveranderd.

Op art. 28 is door den heer *van Asch van Wijck* voorgesteld; *a*, om de vergunning voor de werken, in dat tikel opgenoemd, niet afhankelijk te maken van den Minister van Oorlog, maar van den Koning, omdat de belangen van den waterstaat niet geheel en al aan de beslissing van den Minister van Oorlog behooren te worden overgelaten; *b*, om de vrijheid tot voorzieningen, zonder uitdrukkelijke vergunning bij ijsgang of hoogen waterstand, ook uit te strekken tot de gewone herstellingen.

De Minister neemt het eerste amendement over, vereenigt zich met het tweede, dat daarop mede wordt aangenomen, gelijk ook art. 28 zoo als het nu gewijzigd is.

De artikelen 29—55 worden onveranderd en zonder discussie aangenomen.

Op art. 56 is aangenomen een amendement van den heer *Sleeswijk Vening*, in de redactie geamplieerd door den Minister van Justitie, strekkende dit amendement om artikel 56 aldus te lezen: „Bij het ontdekken van eene plaats gehad hebbende verrigting, in strijd met de bepalingen dezer wet, maakt de officier der genie of de fortificatie-opzigter deswege proces-verbaal op, hetwelk door den beambte, die hem ingevolge art. 54 vergezelt, mede wordt onderteekend en waarmede gehandeld wordt overeenkomstig de bepalingen van het wetboek van strafvordering."

De overige artt. 57—59 worden daarna aangenomen en daarna de geheele wet met 42 tegen 22 stemmen. Tegen de heeren *van Goltstein*, *Taets van Amerongen*, *de Lom de Berg*, *van Lynden*, *van den Heuvel*, *Sloet*, *Zijlker*, *van Asch van Wijck*, *Hengst*, *van Wintershoven*, *van Eck*, *Luyben*, *Storm van 's Gravesande*, *Westerhoff*, *van Bosse*, *Hugenholtz*, *van der Brugghen*, *Reinders*, *Dommer van Poldersveldt*, *Heemskerk*, *Jespers* en *Godefroi*.

Eindelijk is door den heer *Sloet* voorgesteld om, aangezien de heer *Stolte* in eene nota geantwoord heeft op de artikelen over de Handelmaatschappij voorkomende in het dagblad *de Grondwet*; aangezien ook het verslag nopens den handel van Java en Madura over 1852 en het grondwettig verslag nopens den toestand der kolonien over 1851 nog niet bekend zijn, — de beraadslagingen over het contract met de Handelmaatschappij uit te stellen tot den aanvang van het volgend jaar. — De heer *van Nispen* heeft, in overleg met den heer *Sloet*, dit voorstel nader gewijzigd en voorgesteld den dag der beraadslagingen op morgen uit te stellen en dien nader te bepalen. Dit voorstel is verworpen met 35 tegen 28 stemmen, zoodat de discussien op morgen bepaald blijven.

De zitting is tot morgen gescheiden.

's GRAVENHAGE den 16 november.

Heden middag is groot diner ten Hove, waarop al de leden der Tweede Kamer uitgenoodigd zijn.

— Z. K. H. prins *Frederik* vertrekt morgen middag ten twee ure uit de residentie naar Berlijn om H. K. H. prinses *Frederik* van daar af te halen. HH. KK. HH. worden met Hoogstderzelver gevolg binnen acht a tien dagen in de residentie terug verwacht.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag 16 november.*

In deze zitting zijn ingekomen twee adressen tot aanprijzing van het voorstel der heeren *Thorbecke c. s.*

De eindverslagen der commissien van rapporteurs zijn gereed over de ontwerpen: 1°, betrekkelijk de bijdrage voor den Nederlandschen Rijnspoorweg; 2°, over hoofdstuk VII der Staatsbegrooting. De beraadslagingen over het eerste zullen worden bepaald na afloop der discussien over het ontwerp tot aflossing van schuld, terwijl de aanvang der discussien over de begrootingswetten wordt vastgesteld op donderdag den 24 dezer.

Aan de orde is de beraadslaging over het wetsontwerp tot bekrachtiging der overeenkomst met de Handel-Maatschappij.

De heer graaf *Schimmelpenninck* heeft, na eene historische uiteenzetting nopens de oprigting en werking der Handel-Maatschappij, zich verklaard tegen de uitzondering in art. 1 van het tegenwoordig contract, namelijk de hoeveelheid van hoogstens 200,000 picols koffij en 150,000 picols suiker, welke ieder jaar in Indië mogen worden verkocht. Hij heeft vervolgens de bedenkelijke gevolgen geschetst van eene vrije mededinging in Indië, en de goede werking van het nog bestaande koloniale stelsel aangetoond. Ten zij hij waarborgen verkrijge, die hem voldoende zekerheid geven, zal hij verpligt zijn zijne stem tegen het ontwerp uit te brengen.

De heer *Stolte* heeft zich, in verband tot zijne verdediging van het cultuur- en consignatie-stelsel, de vijf volgende vragen ter beantwoording voorgesteld: 1°, is er reden om over ongenoegzaamheid van producten op Java te klagen? 2°, zou het in het voordeel van den Staat zijn op eens al de producten in Indië te verkoopen en, zoo neen, zou het binnen weinige jaren voordeelig kunnen zijn? 3°, of het voorbehoud in art. 1 van het tegenwoordig contract noodig is tot verbetering van het Indisch finantiewezen? 4°, welke de voordeelen zijn om in Nederland de markt der O. I. producten te houden, en 5°, behoort het tegenwoordig consignatie-contract tot de attributen der Wetgevende Magt? Nadat de spreker elke vraag in het breede had behandeld, is zijn antwoord op de 1ste, 2de, 3de en 5de vragen ontkennend. Over het algemeen begaf hij zich in een uitgewerkt betoog tot bestrijding van het stelsel van vrije concurrentie op Java, waarvan hij al de nadeelen deed uitkomen en aan welk stelsel hij meende dat de Regering (en dit is zijn hoofdbezwaar) reeds te veel had toegegeven, ter voldoening aan het verlangen der vrijzinnige partij, door in art. 2 het voorbehoud op te nemen, dat de Minister van Kolonien na 1 januarij 1860 alle Indische producten zonder onderscheid, des verkiezende, in Indië zal kunnen doen verkoopen. Uitweidende over de voordeelen, die de werking van het nog bestaande cultuur- en consignatie-stelsel al meer en meer heeft afgeworpen, waarschuwde hij tegen de ligtvaardige afwijking van dat stelsel, en stelde hij, ter beantwoording der vierde vraag, al de voordeelen, uit dat stelsel voor handel, scheepvaart, fabriekwezen en neringen voortvloeijende, meer bijzonder in het licht. Hij zal tegen het wetsontwerp stemmen.

De heer *Rijk* zal ter bepaling van zijne stem de nadere inlichtingen der Regering afwachten.

De heer *van Deinse* treedt in bijzonderheden omtrent de verschillende opinien over deze questien. Hij vereenigt zich noch met hen die vóór, noch met hen die tegen de wet gestemd zijn. Hij geeft daarvoor redenen op, terwijl hij ten slotte zegt, geen verkoop der producten in Indië te verlangen tot meer dan voor de behoefte noodig is; voorts den aanvoer van al het overige door Nederlandsche schepen in Nederland te doen plaats hebben en aldaar de producten te doen verkoopen. Eindelijk verklaart hij zich tegen het voorbehoud in art. 2, om van Gouvernements wege na 1 januarij 1860 alle Indische producten in Indië te verkoopen. Hij zal tegen het ontwerp stemmen, ten ware er alsnog voorbehoudende bepalingen wierden bijgevoegd. Anders zou hij eene nieuwe overeenkomst willen hebben aangegaan.

De heer *van Bosse*, na te hebben betreurd het besluit op gisteren gevallen, ter verwerping van het verlangd uitstel dezer discussien, beklaagt zich dat de Regering niet meerdere inlichtingen omtrent de tegenwoordige voordragt heeft verstrekt, op zoo vele punten als hier ter sprake kunnen komen. Hij zal echter voor de wet stemmen, omdat eene afstemming niet tot eenig nuttig doel zal leiden. Hij betoogt dat het contract twee zijden heeft, namelijk een commercieel en finantieel belang, waarvan hij het eerste bij deze overeenkomst wel genoegzaam verzekerd acht. Op den voorgrond plaatst hij, dat hij alsnog hetzelfde stelsel is toegedaan als in 1849, doch hij meent den tijd nog niet gekomen te zijn om zoo dadelijk te veranderen van het stelsel tot overvoer der producten naar Nederland. Aan dat stelsel mogen gebreken kleven, maar het ware eene roekelooze daad daarvan op eens af te wijken. Niet te min acht hij het raadzaam ook ten deze het vrijzinnige beginsel te huldigen in verband met den geest des tijds, welken eene goede staatkunde medebrengt te leiden en daarvan gebruik te maken; hij wijst daarbij op den invloed, die zich door algemeene ontwikkeling en vrije beweging doet gevoelen. Hij is dus wel gezind mede te werken tot dezen eersten stap om de producten in Indië te verkoopen; kunnen men dan over vijf jaren met meer kennis van zaken oordeelen. Wat de finantiële zijde van het contract betreft, had hij daarbij meerdere voordeelen verlangd.

De heer *Hugenholtz* verklaart zich tegen de voordragt. Hij is voor alsnog voor het behoud der Handel-Maatschappij als agent; hij is ook voor het behoud van het cultuur-stelsel, maar ontkent het verband tusschen het cultuur- en consignatie-stelsel. Zijne bezwaren zijn tweeledig: 1°, waar is het bewijs dat, zoowel voor de factorij als voor de commissieloonen nu reeds het normale cijfer is bereikt; 2°, en vooral de band die art. 1 oplegt, en waardoor, bij de groote ontwikkeling van den wereldhandel, de Regering de handen zouden gebonden zijn, om, bij behoefte aan meerderen verkoop op Java in het belang van den Staat en van den handel daaraan te kunnen voldoen.

Morgen ochtend ten 11 ure voortzetting der beraadslagingen.

ROTTERDAM den 16 november.

Men verneemt, dat in eene op heden gehouden bijeenkomst van geregtigden tot het dragen van het Metalen Kruis, eene afdeeling te dezer stede is gevestigd van de vereeniging „*Het Metalen Kruis*."

— Ll. zaturdag zijn bij de correctionele regtbank alhier 23 winkeliers en kooplieden, zoo hier als te Vlaardingen woonachtig, respectivelijk veroordeeld in eene geldboete

van *f* 10, en in de proceskosten, ter zake van nalatigheid in het doen herijken van de bij hen in gebruik en voorhanden zijnde maten en gewigten.

— Gisteren is van hier met bestemming naar Batavia vertrokken het Nederlandsch barkschip *Zes Gezusters*, kapitein *Ruhaak*, aan boord hebbende een detachement suppletie-troepen, 130 man sterk. Zekere matroos, *Cornelis Stroo* genaamd, een jongeling van ongeveer 22 jaren, had tijdens het vertrek het ongeluk uit de fokkerust en over boord te vallen; in weerwil van alle aangewende moeite is hij verdronken.

— Bij de Plaatselijke Commissie van geneeskundig toevoorzigt alhier is dingsdag den 16 dezer aangegeven 1 cholera-overledene.

— Bij de centrale cholera-commissie te Amsterdam zijn den 16 dezer aangegeven 8 cholera-lijders en 4 aan die ziekte overledenen.

— Gisteren werd te Gorinchem de St. Maartens paardenmarkt gehouden; zij werd wel druk bezocht, doch er waren weinig mooije paarden, uit hoofde de meeste reeds vroeger in den omtrek zijn opgekocht. De rundermarkt was daarentegen buitengewoon levendig. Het getal van het ter markt gebragt vee wordt op 6000 geschat.

De *Gorinchemsche Courant* verhaalt dat zekere *Arie Jongbloed* aldaar, die in bekrompen omstandigheden leeft, eergisteren eene lederen portefeuille, inhoudende *f* 660 aan bankpapier, welke door zijn zoontje op de veemarkt gevonden was, terstond bij den stads-omroeper heeft aangegeven, op wiens bekendmaking de regte eigenaar weldra in het bezit van het verlorene hersteld is.

— In de maand februarij eerstk. zal door de maatschappij *Arti et Amicitiae* te Amsterdam geopend worden eene *Tentoonstelling van Vaderlandsche kunst en nijverheid, van den vroegsten tijd tot het begin der* 18*de eeuw*. — De goede uitvoering van dit plan is opgedragen aan de speciale commissie voor de tentoonstellingen van genoemde maatschappij, waarbij zich eenige beroemde oudheidkundigen hebben aangesloten.

— In den nacht van den 11 op den 12 dezer, had in het veen tusschen Roswinkel en Weerdinge een treurig voorval plaats. Twee Rijksambtenaren komen daar tusschen een troep smokkelaars van omstreeks twintig man en doen eene aanzienlijke aanhaling van zout, waarbij zij een der sluikhandelaars grijpen. Na dezen gebonden te hebben, gaat een dier ambtenaren eenen wagen halen, ten einde het aangehaalde zout ten kantore van Emmen te vervoeren, latende den gearresteerde, dien hij menschlievend met zijnen mantel tegen de koude beschut, benevens het zout ter bewaking van zijnen collega. Intusschen weet de gearresteerde, daarin begunstigd door den mantel des afwezigen ambtenaars, zich van zijne banden te ontdoen, neemt de vlugt, maar springt in eenen sloot. Hij verzoekt den hem bewakenden ambtenaar, hem uit de sloot te helpen, die dit, menschlievend als hij is, gereedelijk doet. Dan, naauwelijks heeft hij den smokkelaar op den oever, of deze grijpt hem bij de keel, en doet eenen ernstigen aanval op zijn leven. De ambtenaar heeft nog even den tijd eene pistool te trekken, en haar, terwijl de smokkelaar zijnen vinger grijpt, met den duim af te drukken. Het schot gaat los, en de smokkelaar zinkt levenloos naast den ambtenaar neder.

— Ll. zondag overleed te Maastricht, na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van ruim 60 jaren, de hoog ed. geb. heer *J. le Bron de Vexela*, gepensioneerd generaal-majoor titulair van het Oostindische leger, ridder der Militaire orde 3de klasse en van de orde van den Nederlandschen Leeuw. Zijn roemvolle loopbaan, zijn dapper en moedig gedrag, zoowel in de Javasche oorlogen als in Staats-Vlaanderen gedurende den Belgischen opstand, zijn algemeen bekend, en deden den overledene rangschikken onder de verdienstelijkste officieren van het Nederlandsche leger.

— Tot predikant te Scherpenzeel (classis Arnhem) is met eenparige stemmen beroepen ds. *G. L. Talma*, thans te Vreeland.

— De waterhoogte te Arnhem was den 15 dezer 0 el 8 palm 3 duim.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 16 November.

OVERLEDEN: L. Aalsloot, jm., 58 j. — P. Boutenbal, man van M. van Slingerland, 41 j. — G. Goedhart, jd., 62 j. — C. H. Trarbach, z., 3 j. — L. H. van Eyk, d., 3 m. — V. de Korte, d., 1 j. — T. Droogendijk, z., 1 j. — J. Droogendijk, d., 5 j. — J. W. de Haas, man van E. Lichthart, 68 j. — N. J. Blank, z., 13 j. — P. J. Vos, z., 10 m. — F. E. Elie, jm., 35 j. — M. van den Brande, jd., 60 j.

BEVALLEN: J. Leertouwer, geb. Jans, d. — H. Uiterlinden, geb. van Elst, d. — J. Kruys, geb. Timmers, d. — C. Hansen, geb. van Duyvenbode, z. — W. de Krou, geb. van den Hoek, z. — C. van de Giessen, geb. Hossman, z. — J. Hassfeld, geb. Eelders, z. — J. Hoogenberg, geb. Vis, d. — E. van den Broek, geb. Snel, z. — A. C. P. Voogt, geb. Goedhart, z. — G. van der Giessen, geb. Wijnveldt, z. — E. de Boer, geb. Draaisma, z. — N. Pelt, geb. Baron, d. — R. Blom, geb. Groeneveld, d.

GEHUWD: H. A. Schreuder, jm., met C. M. Kalmeijer, jd. — G. W. Zack, jm., met F. M. Trim, jd. — J. van Helden, jm., met A. M. van 't Hoff, jd. — H. B. Burgman, jm., met A. Baris, jd. — H. J. Walraven, jm., met C. A. van Kal, jd. — H. Kerkhoven, jm., met G. E. Poulus, jd. — G. van Dalem van Herwaarden, jm., met A. Relijk, jd. — E. van Walsum, jm., met A. A. van Noordwijk, jd. — P. H. Breukelman, jm., met M. C. van Heyningen, jd. — J. van Houten, jm., met M. van Donk, jd. — S. Buxtorff, weduwen., met S. J. Pakker, jd. — B. Berlyn, weduwen., met R. de Levita, jd. — H. Hermans, jm., met J. C. Keller, jd. — C. Krietemeijer, jm., met M. Rodenburg, jd. — L. Wijntjes, jm., met A. M. Baerveldt, jd. — D. van Es, weduwen., met G. van Rooijen, wed. G. Keihm. — B. H. Oeverschmedt, jm., met K. D. van Disselwerf, jd. — T. Sommerton, jm., met J. M. E. de Haay, jd. — J. S. de Beer, jm., met C. J. J. van Geelen, jd. — D. Gijzen, jm., met J. M. Schieveen, jd. — W. Genesis, jm., met C. M. Th. van Spanje, jd.

OPENBARE VERKOOPINGEN
van HUIZEN, enz.,
IN ***het Notarishuis*** TE ROTTERDAM,
Woensdag 16 *November* 1853.

De drie Percelen *Weiland* en *Watering*, aan de zuidzijde van 's Gravenweg, gemeente Kralingen, groot 1 Bunder 53 Roeden 48 Ellen. In trekgeld *f* 2050, daarboven *f* 750, verkocht.

N.° 1. Het *Huis* en *Erve*, aan de noordzijde van de Nieuwehaven, op den hoek van de Boogaardstraat, wijk 12, n.° 185. In trekgeld *f* 11,600, daarboven *f* 650, verkocht.

N.° 2. Het *Huis* en *Erve*, aan de westzijde van de Boogaardstraat, ten noorden het voorgaande, wijk 12, n.° 186. In trekgeld *f* 3750, daarboven *f* 1200, opgehouden.

Het *Huis*, *Tuin* en *Erve*, aan de westzijde van de Kerklaan, nabij de Kruiskade, wijk 15, n.° 239. In trekgeld *f* 3500.

Zeetijdingen.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Zes Gezusters*, G. H. Ruhaak, naar Batavia.

HELLEVOETSLUIS den 16 dezer. Gisteren namiddag niets gepasseerd; de wind Z. — Heden morgen uit zee *Balmoral* (st.), J. Greig, van Leith, en *Coral*, J. Cracknell, van Ipswich; de wind Z. en mistig.

BRIELLE den 16 dezer. Gisteren avond zeilde *Concord*, R. Frank, naar Londen. Uit zee *Vrouw Trientje*, K. Heijenga, van Dantzig; de wind Z. W. — Heden voor posttijd stoomden in zee *City of Rotterdam*, R. Hart, *Giraffe*, T. Goodburn, en *Holland*, G. S. Marshall, alle drie n. Londen; *Norfolk*, J. Leetham, n. Goole, en *Prins van Oranje*, D. Visser, naar Duinkerken. Uit zee *Hanover* (st.), J. Fife, van Londen; de wind Z., stil en mistig.

MAASSLUIS den 16 dezer. Heden morgen zeilde *Enigheden*, A. Salvesen, naar Bergen; de wind Z.

TEXEL den 15 dezer. De wind Z. W. — Z. Uit zee A. M. Gunter van Londen. Vertrokken J. Ford naar Yarmouth, H. Möller naar Newcastle en N. Jacobsen naar Fredrikstad.

ZOUTKAMP den 13 dezer. Uit zee gisteren *Jantje Hilligonda*, Reijer, van Newcastle. Vertrokken gisteren *Henriette*, Wever, naar Poole; *Eendragt*, van Dalen, *Zwaantina*, Schuur, en *Roelina Oostra*, Pronk, alle drie naar Londen. — Zeilklaar *Gerrida Anneglna*, Rozema, naar Newcastle, en *Etje Berg*, Post, naar Gloucester. — Gisteren was voor het Vriesche Gat de kof *Sophia Klasina*, kapit. Wolthekker, v. Cardiff n. de Eems; heeft aldaar een loods aangenomen.

AANGEKOMEN: Te HONG KONG 18 sept. *Generaal Michiels*, van Straten, van Shanghai; 10 dito *Commercie-Compagnie*, Butijn, van Amoy; 22 dito *Maria Sophia*, van Gijzel, van Newcastle. Te MENADO 21 aug. *Willem Barendsz*, Landzaat, van Amsterdam. Te NEW-YORK 30 oct. *South Carolina*, Stewart, v. Antwerpen. Te BORDEAUX 12 dezer *Sicilië*, Mink, v. Baltimore. Te NANTES 13 *Hendrika Margrietha*, Altona, van Dantzig. Te HEILIGENHAFEN 8 *Gesina*, Bartels, v. Groningen. Te DANTZIG 10 *Jonge Bouke*, Botje, van Hadersleben, *Helena*, Broekman, en *Haberdina*, Reininck, v. Amsterdam. Te KOPENHAGEN 10 *Mauritius*, Möller, van Harlingen.

VERTROKKEN: Van HONG KONG 11 sept. *Vlashandel*, Hoek, naar Manilla. Van PUNTE GALE (Ceylon) 8 oct. *Jeannette*, Visser, naar Batavia. Van IBRAIL 30 october *Johannes en Adrianus*, de Ruyter, naar Queenstown of Falmouth. Van ALGIERS 2 *Triton*, Duinker, n. Odessa. Van TRIEST 7 *de Amstel*, Ouwehand, naar Douvres. Van NANTES 12 *de Zwaluw*, van Knapen, n. Rotterdam. Van HAMBURG 13 *Tweeling*, Schoemaker, naar Amsterdam. Van CUXHAVEN 13 *Vrouw Grietje*, Pekelder, n. Hull, en *Ida*, de Jonge, op avontuur. Van BREMERHAVEN 12 *Tweelingen*, Dost, n. Zwolle. Van STRALSUND 11 *Heike Prins*, Prins, n. Londen. Van SWINEMUNDE 11 *Catharina Maria*, Visser, naar Hull, en *Annetta Catharina*, Kramer, naar Colberg. Van PILLAU 12 *Aaltje Pronk*, Schuur, naar Hull. Van BOLDERAA 8 *Elsina Catharina*, Scholtens, naar Elseneur; 9 *Taletta*, Uffen, naar Holland.

SOND-LIJST: Den 10 dezer *Prudentia*, Nuesker, en *Hendrika*, Nieboer, beiden van Hamburg n. Malmoe; *Roelfina Gesina*, Bolhuis, van St. Vaast naar Stettin; *Antje Witsenborg*, Hangelbroek, v. Riga naar Groningen; *Sophia Augusta*, Pettersson, van Amsterdam naar Stockholm; *Annechina*, Frey, van Libau naar de Maas, en *Arion*, Jörck, van Riga naar Amsterdam. Den 11den *Geerdina*, Stuit, van Riga naar Oporto; *Dankbaarheid*, Kolk, v. Dantzig naar de Noordzee; *Godofredus*, Dreyer, van Riga n. de Maas, en *Anna*, Kjostelsen, van Riga naar Rotterdam; de wind W.

CUXHAVEN den 14 dezer. Het Nederlandsch schip *Bertha*, kapit. H. H. Kuipers, van Hamburg naar Libau, zit boven de Oste aan den grond.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 14 november:

Op de Rivier van LONDEN aangekomen 13 dezer *de Hoop*, Visser, van Workum; 14 *Twee Gebroeders*, Butter, van Nykiöbing. Van LONDEN uitgeklaard 12 *Ridderkerk*, Noltee, naar Port Philip, en *Jacoba Alida*, van der Sluis, naar Amsterdam. Te DEAL aangekomen 13 *Delta*, Kunst, van Londen, en is naar Port Philip gezeild. Te HARWICH 13 *Marchina Margrietha*, Hut, van Londen naar Hamburg. Te SUNDERLAND 13 *Catharina Elisabeth*, Boiten, van Stettin. Te GRANGEMOUTH 9 *Rotterdam*, Mercer, en *Rebecca*, Bruce, van Rotterdam. Te DUNDEE 12 *Annechina*, van der Wijk, van St. Petersburg. Van LEITH vertrokken 12 *Phoenix*, Jackson, naar Amsterdam. Van BRISTOL 12 *Annegina*, Patje, n. Brugge. Te LIVERPOOL in lading 13 *Aina*, Worsten, naar Rotterdam.

Te PLYMOUTH binnengeloopen 12—13 dezer *Sjouke Alida*, Hazewinkel, van Liverpool n. Antwerpen. — Te PORTSMOUTH 12 dezer *Johanna Maria*, Lupcke, van Hartlepool naar Batavia, en 13 *Otto*, Gronnebeck, van Batavia naar Hamburg.

De schepen *President van Buren*, kapit. J. J. Cramer, v. Londen n. Odessa, en *Catharina Maria*, kapit. W. Verhoeven, v. Newcastle n. Monte-Video, beiden te RAMSGATE binnen, hebben, het eerste den 12 en het laatste den 13 dezer, hunne reizen voortgezet. De laatste is den 13den DEAL gepasseerd.

Cargalijsten.

Rotterdam.

MARCHINA GEZINA, H. MUNNEKE, van *Koningsbergen*. 3283 sch. Tarwe en 150 Garniermatten, *M. en R. de Monchy*.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw extra op de zeilage gebouwd gekoperd Nederlandsch Barkschip *Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist*, kapitein *C. E. Hoeksma*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra welbezeild, nieuw gekoperd Brikschip *Jan van Galen*, kapitein *P. H. de Boer*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip *Maria Johanna*, kapit. *G. van der Gaauw*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip *Vereeniging*, kapit. *T. van Vliet*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 16 November.

GRANEN. Rogge: verkocht 145 ℔ Kunder *f* 322 6/w.; 145 ℔ Coursche *f* 312 6/w.

Moutwijn, ...	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 19. —	zonder de belasting.
Jenever, ...	» » » » »	- 23. 50	
» Amst. proef.	» » » » »	- 24. 75	

AMSTERDAM den 16 November.

GRANEN enz. Tarwe: Poolsche *f* 3 a *f* 4 hooger, met goeden handel aan cons.; 130 ℔ witbonte Poolsche *f* 485; 130 ℔ bonte dito *f* 477; 129 ℔ dito *f* 470, *f* 472; 121 ℔ dito *f* 410 aan de Zaan. Rogge *f* 5 hooger, met belangrijken handel; verkocht: 122, 123, 124 ℔ Pruiss. *f* 300, *f* 304, *f* 308; 120 ℔ N. Petersb. *f* 295; 118 ℔ Jar. Archangel *f* 285; 118 ℔ O. Gedroogde *f* 285; 116, 117 ℔ dito *f* 279, *f* 282; 119 ℔ O. Odessa *f* 284 aan de Zaan; 121 ℔ N. dito *f* 300. Gerst iets hooger; 111 ℔ N. Deensche *f* 262; 100 ℔ Donau *f* 195. Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad, deze maand ½ £ lager, op het volgend najaar onveranderd; op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. £ 69; in Sept. en Oct. e. k. £ 66½. Lijnzaad zonder handel. Raapolie dadelijk prijshoudend, voorjaar flaauw en najaar iets vaster; op 6 w. *f* 38¼, vlieg. *f* 37; 1 Dec. e. k. *f* 36¾ a 36½; 1 Mei e. k. *f* 39¼ a 38⅞; 1 Sept. en 1 Oct. e. k. *f* 37½. Lijnolie *f* ½ hooger: op 6 w. *f* 30⅜, vlieg. *f* 29½; 1 Dec. e. k. *f* 29. Hennepolie, op 6 w. *f* 38, vlieg. *f* 36¾. Raapkoeken, per 1040 st., *f* 80 a *f* 85. Lijnkoeken, per 104 st., *f* 11 a *f* 13½.

Beursberigten.

PARIJS den 15 November.

Frankrijk 3 per cents 73. 50; dito 4½ per cents 99. 95; Spanje 1 per cents 21½; dito 3 per cents Binnenlandsche 41; Rusland 4½ per cents 96½.

LONDEN den 16 November.

De 3 per cents Geconsol. 94⅞; Rusland 4½ per cents 98 a ½; Spanje 1 per cents 21⅝; dito Certificaten 5½; Buenos-Ayres 58; Mexico nieuwe 3 per cents 96¼; Grenada uitgestelde 7¼.

ANTWERPEN den 15 November.

België 2½ per cents 53. Spanje 1 per cents 21 1/16 geld; dito Binnenl. 3 per cents 40¾ geld. Metallieken 5 pct., 79¾ geld. De beurs was ferm, zonder veel handel.

AMSTERDAM 16 November.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	60 15/16	61	60⅞
» dito dito	3	»	73½	73⅝	73½
» dito dito	4	»	91 15/16	92	92
» Amortis-Syndicaat	3½	»			
» Aand. Hand.-Maatsch..	4½	»			
» O. I. Leening	4	»			
» Aand. Holl. Spoorw....	....				
» Leening Spoorweg.....	4½	»			
FRANKRIJK, Certificaten.........	3	»			
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*.........	5	»	103⅜	103½	103⅜
» dito dito 1828/29	5	»	101⅞		
» Cert. dito 1831/33	5	»			
» dito dito 1840...	4	»	88¼		
» dito bij *Stieglitz*......	4	»	87½		
» dito dito Nieuwe	4	»			
» dito Admin. te Londen	5	»			
» dito dito dito	4½	»	95⅝		
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300	....	*f*			
» dito 1835, - 500	....	—	156¼	156⅜	
» Obligatien	4	pCt.	81		
SPANJE, Obligatien	1	»	21 3/16	21¼	21¼
» dito	3	»	44⅝		
» Binnenlandsche	3	»	40⅛	40¼	40 3/16
» Amortisable Schuld.....	....				
» Bewijzen van Coupons ...	....		5 5/16		
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
» dito dito	4	»	67		
» dito Metall.........	5	»	75	75 13/16	
» dito dito Nieuwe	5	»	88⅝	89⅛	89⅛
» dito dito lett. B.	5	»	88⅝	89⅛	89⅛
» dito dito	2½	»	38 13/16		
BELGIE, Certificaten	2½	»	49½		
» dito *Rothschild*.	2½	»	50		
PORTUGAL, Oblig.................	3	»	36⅜	36 5/16	36 7/16
» dito Uitgestelde....	....		15⅛		
» 1853.................	3	»			

Haarlemmermeer 100. Rusland, Certific. van Assign., 6 pc., 69½. Griekenland, 1825, 5 pc., 4¾. Brazilië, Geldl. 1824, £ 100, 5 pc., 95. Peru, 1849, thans 4½ pc., 68⅜ a 69¼, gebl. 68⅞. Venezuela, 3½ pc., 31⅜ a 31½. Grenada, Uitgest. 7¾. Mexico, 3 pc., 22½ a 22⅝. Philadelphia, bij *Hope & Co.*, 5 pc., 85 a 85⅜ l. n. Amerik. Bank-Actien 4 a 4 1/16.

Beleening 3 pc. Prolongatie 4 pc.

In Hollandsche zoowel als in de meeste vreemde fondsen was de stemming flaauw en de handel gering; alleen in Oostenrijksche, Spaansche en Mexicaansche was eenige meerdere levendigheid.

ROTTERDAM den 16 November.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 61 1/16, l. k., 61⅛, h. k.; dito dito, 3 per cents, 73½; dito dito, 4 per cents, 92⅛. Spanje, Coupons *Ardoin*, Bewijzen 5⅜. Portugal, te Londen, 3 pc., 36⅜ l. k., 36⅝ h. k., 36⅜ gebl. k. Rusland, bij *Hope & Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 103½. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 75 13/16 l. k., 75⅞ h. k., 75 13/16 gebl. k.; idem, 2½ pc., 39. Mexico, 1851, 3 pc., 22 9/16. Venezuela, Uitgestelde £ 100, 5 pc., nu 1½ pc., 13⅞.

Wederom was de handel heden hoogst beperkt.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 16 November.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 33 vaten Maryland, per *Julius*.

KRENTEN. Gisteren zijn in veiling gedeeltelijk verkocht 68/1 en 28/2 booten en 19 vaatjes, zoo gezond als gevlekt, van 8⅝ a 18½.

POTASCH. In de heden gehouden veiling van 64 vaten beschadigde Petersburger is alles verkocht van 8¾ tot 13½ ent.; kav. 16 bij den hoop voor *f* 54.

LONDEN den 14 November.

KOFFIJ. Native kalm doch ferm op 46/6 a 47/. Plantation met goede vraag en vaste prijzen, vooral voor kleurige soorten. Vreemde soorten gezocht en ferm. — SUIKER. Vreemde soorten waren heden minder gevraagd, doch men betaalde nog volle prijzen. Hoewel in zeilende ladingen de markt kalm is, kan men niet onder vorige prijzen koopen. Geraffineerde met beperkten omgang; bruine lompen 43/6 a 44/. Crushed bedingt vorige prijzen, doch er zijn weinig koopers voor uitvoer. — RIJST. Voor O. I. soorten blijft goede vraag bestaan en over het algemeen bleven de prijzen ferm. Cleaned soorten zijn zeer gezocht. — KATOEN ferm en met goeden omgang. GRANEN. Engelsche Tarwe weinig aangeboden, doch men betaalde nog vorige prijzen. Vreemde Tarwe met goede vraag en voor fijne soorten betaalde men iets hoogere prijzen. In ladingen was de omgang beperkt. — MEEL kalm en niet gerezen. — GERST bedong vorige prijzen.

LIVERPOOL den 12 November.

KATOEN. Heden zijn 5000 b. omgezet. De markt sloot ferm en met vorige prijzen. De verkoopen bestonden uit 100 b. Egypt. van 6⅜ tot 7½ d.; 300 b. Suratte van 2⅞ tot 3½ d., het overige Amerikaansche. Aanvoer sedert Donderdag 5000 b.

Den 14 November.

KATOEN. De markt was heden ferm en tot onveranderde prijzen hebben 6000 b. koopers gevonden.

ANTWERPEN den 15 November.

KOFFIJ was heden meer gevraagd en men noteert vrij belangrijke verkoopen, bestaande uit circa 3000 b. St. Domingo per *President* tot geheimen prijs, 200 vaatjes en 954 b. dito mooije kwaliteit per *Gustave Adolphe* a 31½ c. per ½ kil. de vaatjes en 31 c. per ½ kil. de balen. — SUIKER. Van Geraffineerde werden ca. 30,000 kil. Crushed en 20,000 kil. brooden omgezet. — RIJST. Men verneemt de verkoopen van ca. 1000 z. Arracan uncleaned, 400 z. gebroken dito en eenige honderden z. gepelde dito. — Van PIMENT zijn 115 b. Jamaïca afgedaan. — GRANEN ferm. Voor Romelia Tarwe betaalde men fl. 16½ en voor Poolsche Odessa dito fl. 17½ per 80 kil. Inl. Rogge bedong fl. 12⅞ a 13 per 70 kil. — MEEL. Amerik. van mooije kwaliteit wordt op fr. 49 per vaatje gehouden, tot fr. 48½ zijn koopers. Voor 2de kwaliteit wordt fr. 47½ a 48 gevraagd.

HAMBURG den 12 November.

KOFFIJ onveranderd. — RAAPOLIE en ZINK met beperkten omgang. — GRANEN. Tarwe kalm en met weinig handel. Rogge met goede vraag voor Dantzig en Koningsbergen.

BORDEAUX den 12 November.

VOORLOOP. Armagnac 140, Marmande 135, Tafia 105 a 110. De 3/6 2 fr. gerezen zijnde, komt a fr. 190 disponibel te noteren.

BEZIERS den 11 November.

VOORLOOP. Door den treurigen uitslag van den oogst blijven onze prijzen steeds vooruit gaande en men koopt onze Wijn in de velden weg. In deze week is door gebrek aan verkoopers in disponibele noch in leverbare waar iets gedaan. Op onze markt van heden is de prijs der disponibele op fr. 185 per 125 stukken gefixeerd. Op December en April fr. 186, 3/6 fr. 125 per 95 stukken.

NEW-YORK den 2 November.

(per *Asia*.)

KATOEN sedert ons berigt van 25 october met goeden omgang tot ⅛ a ¼ c. hoogere prijzen. Door de berigten wegens den hagel zoo in Charleston als in Savannah, Augusta, Macon enz. is er vraag voor speculatie ontstaan welke de geheele week voortduurde. De berigten nopens den hagel zijn verschillend, eenigen zeggen dat de plant geheel vernietigd is en anderen melden weder het tegendeel. Wij vernemen heden uit eene geloofwaardige bron dat het te Montgommery in Alabama drie ochtenden achtereen heeft gehageld, en dat, zoo de plant niet geheel is vernietigd, deze toch veel heeft geleden. Sedert den 24 october werden 16,424 b. verkocht, waarvan 6977 voor uitvoer grootendeels voor Engeland, 6173 voor cons. en 3274 voor speculatie. De houders blijven ferm.

Men noteert:	Upland.	Florida.	Mobile.	N. Orl. en Texas.
Ordinary........	7⅞	7⅞	7⅞	7⅞
Middling........	10⅛	10¼	10½	10½
Middling fair...	11	11¼	11⅜	11⅜
Fair	11½	11½	12½	12½

De uitvoer bedroeg 2904 b., waarvan 2615 voor Liverpool, 132 voor Hamburg en 157 voor Antwerpen.

KOFFIJ. Brazil met meer vraag en fermer. De verkoopen dezer week bestonden uit 4,450 b. Brazil van 10½ tot 11 c.; daaronder is begrepen eene lading van 3,500 b. voor speculatie tot den laagsten prijs; 50 b. Laguayra a 11½ c.; 50 b. Cuba a 10½; 100 b. Maracaïbo van 10¾ tot 10⅞ c.; 650 m. Java a 11⅜ op tijd, en eenige partijtjes St. Domingo a 9½ c. cont. Voorraad van Brazil op 31 Oct. 70,580. b. In andere soorten is dezelve niet zeer groot. — SUIKER met goede vraag en vorige prijzen. Men noteert de verkoopen van 1300 v. Cuba van 4½ tot 5½ c., 215 vaatjes a 4⅝, 200 v. Portorico van 4¾ tot 5¾ c., 460 dito New-Orleans van 4¾ tot 5⅛, 800 k. bruin Havanna van 5½ tot 6½ en 100 v. Texas tot geheimen prijs. — RIJST kalm en tot vorige prijzen; 150 tiersjes werden met d. 3.25 a 4.56½ cont. betaald. — SPECERIJEN. Notenmuscaat iets gedaald; 1000 ℔ n.° 1 bedongen d. 1.22½; een partijtje Foelie werd met d. 1.10 betaald. Cassia bij partijtjes 32½ c. Van Piment werden 1400 b. a 11 c. voor uitvoer en 300 b. a 11½ voor consumtie afgedaan. Van Peper werden 1500 b. voor uitvoer tot geheimen prijs verhandeld. — TABAK ferm en met matige vraag. De verkoopen bestonden uit 80 v. Kentucky

van 6¼ tot 10 c., 260 k. Ohio en Connecticut seed leaf van 5¼ tot 15, 150 b. Havanna van 30 tot 39 c., 150 b. Sagua en 50 k. Florida tot geheimen prijs. — WALVISCHBAARDEN. 20,000 ℔ werden voor uitvoer en consumtie a 42½ c. omgezet. — ASSCHEN 12¼ c. gedaald en daardoor meer gevraagd. — HENNEP kalm. — HUIDEN blijven goed gevraagd en worden met volle prijzen betaald. Voorraad 15,000 stuks. — HOP levendig gevraagd en fermer. — LOOD met goeden omgang. — TERPENTIJN kalm doch ferm. — OLIEN. Traan gezocht en met volle prijzen betaald. Lijnolie met beperkten omgang van 67 a 68 c. Olijfolie kalm op d. 4.25. Van Palmolie werden 300,000 ℔ tot geheimen prijs afgedaan. — HARST ferm. — MEEL. Men noteert 25 a 31¼ c. hoogere prijzen. De aanvoer is vrij belangrijk, doch de vraag ook zeer levendig. Canada Meel is meer gevraagd en 25 c. gerezen; 1900 vaatjes bedongen d. 6.87½ a 7. Roggemeel schaarsch; 250 vaatjes werden met d. 4.62½ a 4.75 voor goed ord. betaald. — GRANEN. Tarwe levendig gevraagd, vooral voor uitvoer en de prijzen zijn 5 a 10 c. gerezen; ord. soorten zijn niet zeer gezocht. Rogge ferm, doch met beperkten omgang. VRACHTEN. Liverpool Tabak 42/6, Katoen 1/4 a 9/32 d., Meel 3/6 a 4/, Granen 13 a 14 d. Havre Rijst 11 a 12 c., Walvischbaarden 3/4 c., Meel 85 a 90 c., Granen 24 a 25 c. Men betaalde voor Antwerpen: Rijst 50/, Katoen ¼ c., Meel 5/, Olien enz. 7 c., Alcalis 15/, Meel d. 1. 12½. Een Bremer schip is a 17 d. voor Tarwe voor Antwerpen bevracht geworden. — WISSELKOERS. Londen op 60 dagen 109¼ a 109⅜; Parijs op 60 dagen 5. 11¼ a 5. 12½, op heden 5. 07½ a 5. 08¾; Antwerpen op 60 dagen 5. 13¾; Amsterdam op 60 dagen 41⅜ a 41½; Hamburg op 60 dagen 36⅜ a 36⅞; Bremen 80⅜ a 80½; Frankfort a/m. 41¼ a 41⅜.

NEW-ORLEANS den 29 October.

KATOEN kalm. In deze week werden 10,000 balen omgezet. Stricktly mid. 9 a 9¼ c.; aanvoer dezer week 20,000 balen tegen 48,000 b. in 1852. Totale aanvoer in onze haven 105,000 b. tegen 285,000 b. in 1852. Deficit 180,000 b. — VRACHTEN. Liverpool ⅜, met neiging tot rijzen. Voor Havre wordt 2 c. gevraagd.

Den 1 November.

KATOEN met meer kooplust en heden voormiddag werden reeds 4000 b. verhandeld. Middling bedong 9 a 9¼ c. — RIJST kalm op 5¼ c. voor nieuwe.

CHARLESTON den 28 October.

KATOEN. In deze week werden 8,213 b. Upland en 186 b. Sea Island aangevoerd en 630 b. voor Barcelona uitgevoerd. In deze week werden 6,100 b. omgezet. In het begin der week genoot het Artikel goede vraag en men betaalde fermere prijzen, doch daarna is de markt kalmer geworden en zijn de prijzen ⅛ a ¼ c. onder good middling gedaald. Men noteert: ord. 7¾ a 8½, middling 8¾ a 9¼, mid. fair 9⅝ a 9¾, fair 9⅞ a 10. — RIJST gedaald. Men noteert: fair a common prima d. 3⅞ a 4⅛, prima d. 4¼, Choice zonder voorraad. Het oogsten is geëindigd en men zegt dat de hoeveelheid en kwaliteit, die van het vorige jaar overtreft. — VRACHTEN. Liverp. 9/16; Havre ¼ voor Katoen; d. 3¾ per 600 ℔ Rijst. Niets voor Antwerpen. — WISSELKOERS. Londen 9¼ a 9⅜ °/₀ premie.

Den 1 November.

KATOEN. Heden werden 850 b. van 8 tot 10¼ c. omgezet.

MOBILE den 22 October.

KATOEN. Aanvoer dezer week 1368 b.; geen uitvoer. Over het geheel hebben deze week 1000 b. koopers gevonden. De markt is zeer kalm en de hierbij gaande notering nagenoeg nominaal. Men noteert Ord. 7½ a 8, Middling 8¾ a 9¾, Middling fair 10¼. — VRACHTEN zijn niet genoteerd. — WISSELKOERS. Londen 8½ a 9 °/₀ premie, Frankrijk 5. 20 a 5. 15.

SAVANNAH den 31 October.

KATOEN iets levendiger. — VRACHTEN niet genoteerd. — WISSELKOERS (28 Oct.) Londen 9 °/₀ premie.

BOSTON den 29 October.

KOFFIJ met beperkten omgang, weinig aanvoer en geringe voorraad. De handel bepaalde zich tot kleine partijtjes St. Domingo a 10 c. en Java a 12 c. op 6 m. — RIJST 4 a 4⅞ c. — SPECERIJEN. Van Cassia werden 500 m. a 35 c. omgezet. Men noteert: Nootmuscaat d. 1. 25 a 1. 30. Peper 10½ c. Cacao. Heden werden 600 b. Para a 6¼ ent. afgedaan. — VERWHOUT. Eenige aangevoerde partijtjes St. Domingo Campêche werden a d. 17. 50 ent. aangeboden. — KATOEN. Ondanks de gunstige berigten van Europa en de tijdingen over den hagel in het Zuiden, koopen de Fabriekanten alleen voor dadelijke behoefte en slechts 1200 b. zijn tot vorige prijzen verkocht geworden. — WOL zeer kalm. — LOOD in blokken met weinig handel doch ferm, en in bladen is het Artikel a 7½ c. gezocht. — HUIDEN schaarsch en daardoor met beperkten omgang; 3600 stuks drooge Para hebben a 18 c. koopers gevonden; 200 stuks gezoutene en eenige drooge bedongen 13 a 13½ c. op 6 m. — OLIEN. Lijnolie kalm. Traan gezocht en gerezen. — HENNEP. Men noteert de verkoopen van 250 a 300 t. Russische op levering van d. 275 tot 280 en 20 ton a d. 285. Amerik. Dressed d. 220 a 225, Dewrotted wordt op d. 170 a 175 gehouden. — VRACHTEN. Drie schepen zijn voor Liverpool genomen; men noteert wigtige Waar 35/ a 40/, Meel 3/6 a 4/, Hars 1/6 a 5/. WISSELKOERS. Londen 9½ a 10 °/₀ premie; Parijs 5. 12½ a 5. 11¼; Amst. 41¼ a 41⅜ c.; Hamburg 36⅛ a 36⅜ c.; Bremen 80¼ a 80⅜.

BALTIMORE den 28 October.

TABAK. Door de gerezene vrachten is er weinig kooplust voor uitvoer, zoodat de omgang in Maryland niet zeer belangrijk was, doch de houders willen hunne vorderingen in geenen deele verminderen. Men noteert: common to good ord. Maryland d. 5. 55 a 6, middling d. 6. a 6 75, good to fine brown d. 6. 50 a 7. 50, first d. 7. 50 a 9, Ohio kalm, alleen tot lagere prijzen kan men koopers vinden. In deze week werden 234 v. Maryland en 43 dito Ohio omgezet. Men noteert: Inferior to good common d. 5. 50 a 6, good red en gevlekt d. 6 a 7, good en fine red d. 7 a 8. 50, fine Yellow en dekbladeren d. 9 a 16. — KOFFIJ levendiger. Het totaal der verkoopen bedroeg 6,100 b. Rio van 10½ tot 11 c. — RIJST kalm, kleine partijtjes zijn met d. 4. 37 tot 4. 50 betaald geworden. — KATOEN. De omgang bepaalde zich tot de consumtie, doch de prijzen bleven ferm; 441 b. middling fair Upland en Golfsoorten hebben van 9¾ tot 14 c. koopers gevonden. — WOL slechts 5000 ℔ zijn tot iets lagere prijzen afgedaan. — HUIDEN. Hoewel de omgang niet zeer levendig is zijn de prijzen evenwel met neiging tot rijzen. HOP weinig gevraagd. — LOOD. 500 blokken hebben a d. 6. 62½ tot 7. 50 op levering koopers gevonden. Bladen d. 8 a 8. 25. — TERPENTIJNOLIE 68 a 70 c. — HARST. Ordinaire d. 1. 75, n.° 2 d. 2, n.° 1 d. 3 a 4. — VRACHTEN. Liverpool 4/ per vat gevraagd en 3/6 geboden. Twee schepen laden Tabak voor Amsterdam a 37/6 en voor Bremen a 37/6. — WISSELKOERS onveranderd.

RICHMOND den 27 October.

TABAK onveranderd. Men noteert: Inferior lugs 5¾ a 6¼, good working 6¼ a 7½, common to good middling leaf 8½ a 9, good to fine 10 a 13, Choice 17½ c. Verkoopen dezer week 75 vaten. — RIJST 4¼ a 4⅜. — Hollandsche JENEVER d. 1. 10 a 1. 20. — VRACHTEN. Verscheiden schepen zijn in lading voor Europa. Liverpool, Londen en Havre Tabak 35/ a 37/6. Bremen 35/ a 40/. — WISSELKOERS. Londen 10 a 10¼ °/₀ premie, Parijs 5. 5 a 5 12½, Rotterdam 41 c., Bremen 80 c.

PHILADELPHIA den 31 October.

KOFFIJ kalm. — KLAVERZAAD ds. 6. — KATOEN, GRANEN en MEEL. Hoewel door de laatste berigten van Europa de prijzen vaster zijn geworden, zijn er tot de conditien der verkoopers zeer weinig koopers. Men noteert Tarwemeel ds. 6¾, Rogge 5¼, Tarwe prima Blanke Pensylvanie ds. 1. 48, Rogge a 90 c. gezocht.

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, den Heer ARNOLDUS AELMANS, betuig ik mijnen opregten dank.

Kralingen M. VAN DER LEEST,
16 November 1853. Wed. A. Aelmans.

Gevoelig voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden onzer waarde Moeder en Behuwdmoeder, brengen wij bij deze onzen opregten dank.

Rotterdam Uit aller naam,
17 November 1853. L. J. C. LUDOLPH.

Getrouwd

T. SOMMERTON,
Luitenant-Kolonel der Artillerie,
en
J. M. E. DE HAAY.

Rotterdam
den 16 November 1853.

Eenige kennisgeving.

Onze hartelijk geliefde Dochter, MARIA JACOBA, is gister avond, na eene ziekte van weinige dagen, in de hope des beteren levens ontslapen, ruim 25 jaren oud.

R. ADRIANI.
Rotterdam A. J. ADRIANI,
den 16 November 1853. van Marken.

*** TWEEDE LEESVERGADERING van de Rotterdamsche Afdeeling der **Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen**, op Dingsdag den **22** November 1853, des avonds ten **7** ure, in het Lokaal in de ***Bierstraat***. — Redenaar Ds. ***W. P. B. BOUMAN***. — Bijdrage van ***W. J. VAN ZEGGELEN***, van *'s Gravenhage*.

Namens het Bestuur,
H. J. BURGER, *Secretaris*.

MAATSCHAPPIJ
TOT BEVORDERING DER BOUWKUNST.
Afdeeling ROTTERDAM.

VERGADERING van HEEREN LEDEN, op Vrijdag den **18** November **1853**, des avonds ten **7** ure, in het Locaal VERSCHEIDENHEID EN OVEREENSTEMMING.

HET METALEN KRUIS.

Afdeeling ROTTERDAM.

Aan Geregtigden tot het dragen van het **METALEN KRUIS**, die nog geene Leden der Vereeniging: »***Het Metalen Kruis***," *Afdeeling Rotterdam*, zijn, wordt de gelegenheid aangeboden zich nog daarbij aan te sluiten; de Lijsten zullen vooreerst ten huize van den Secretaris dezer Vereeniging ter inteekening gereed liggen, van des morgens **10** tot **12** ure, oostzijde Leuvehaven, 1—218.

Namens het Bestuur,
Rotterdam D. R. GEVERS DEYNOOT, *President*.
16 Nov. 1853. P. J. LUCARDIE, *Secretaris*.

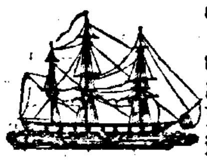

Te **Rotterdam** ligt in Lading, naar **BATAVIA, SAMARANG** en **SOERABAIJA**, voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw extra op de zeilage gebouwd en gekoperd *Nederlandsch* **BARKSCHIP *Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist***, Kapitein **C. E. Hoeksma**, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten Kantoren van KUYPER, VAN DAM & SMEER en HUDIG & BLOKHUYZEN.

TE KOOP of TE HUUR
het BUITEN
»NUT BIJ VREUGD,"

nabij ***Overschie***. Te bevragen ten Kantore van den Notaris VAN DER HOOP, te Rotterdam.

*** **VERKOOPING VAN**
# BOEKEN, MUZIJK-INSTRUMENTEN ENZ.,
te ROTTERDAM.

Op Maandag 28 November en volgende dagen, zal door de Boekhandelaren ***J. VAN BAALEN & ZONEN***, te Rotterdam, ten overstaan van de Notarissen *DALEN en LAMBERT*, publiek verkocht worden: Eene belangrijke Verzameling **BOEKEN**, in onderscheidene Talen en Vakken van Wetenschap, onder welke vele voorname Werken voorkomen, als: in **Folio**: *Bijbel met Platen* van MORTIER; *Critici sacri*; LE SAGE, *Atlas Historique*; CATS *Werken*; SCHINZ, *Zoogdieren*; SELIGMAN, *Vogelen*; NEES VAN ESENBECK, *Planten*; SANDIFORT'S *Museum Anatomicum*; VICQ D'AZYR, ALBINUS, WEBER, *Anatomie*; *de Atlas van* BLAAUW, enz. In **Quarto**: BLOOMFIELD'S *Bible*; eene belangrijke Verzameling POLITIEKE en RELIGIEUSE TWISTSCHRIFTEN; KNORR, *Horens en Schelpen* enz. In **Octavo**: *een fraai Handschrift* van DAVID JORIS; de beste *Godgeleerde* en *Historische*, vele belangrijke *Reizen*, de beste *Dichters*, een uitmuntend Exemplaar van MERLIN, *Répertoire et Questions de Droit*, en eene groote Verzameling goede *Romans* en *Mengelwerken*.

Eene Verzameling **PLAAT-** en **PRACHTWERKEN**, waaronder HOUEL, *Iles Lipari*; MELLING, *Pyrenées*; VILLENEUVE, *Suisse*; ST. NON, *Naples*; LA BORDE, *France*; ZURLAUBEN, *Suisse*; een uitmuntend exemplaar van PIRANESI *Statues*, *Antidita* en *Vedute di Roma*; *Gallerie de* LE BRUN; *Gallerie* DE CHOISEUL, DU LUXEMBOURG etc., een Uniek HANDSCHRIFT VAN SLICHER, *met gekleurde wapens*; SERTUM BOTANICUM, enz., enz.

Voorts eenige goede **MUZIEK**, en uitmuntende **MUZIEK-INSTRUMENTEN**, waaronder twee heerlijke en beroemde **Violen** van STAINER en STRADUARIUS, Italiaansche **Alten**, een hoogst zeldzame **Contra-Bas**, enz., enz.

En eindelijk eenige **VARIA**, waaronder een uitmuntende **Kijker** van **Dollond**, *van 5 Voet*, met **Micrometer** enz., een *Telescoop* van **van der Bildt**, een zeer fraai **Zon-** en **Stam-Microscoop**, een hoogst zeldzaam en zeer belangrijk Kabinetje met *Voorwerpen* van **Ypelaar**, enz. enz.

De **Boeken** zullen te zien zijn op Vrijdag en Zaturdag 25 en 26 November, in het Lokaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, terwijl voor de **Plaat-** en **Prachtwerken**, **Muzijk-Instrumenten**, **Kijkers** en **Microscopen**, gelegenheid zal gegeven worden van Maandag **21** tot Donderdag **24** November.

De Catalogus is bij de Boekhandelaren *J. VAN BAALEN & ZONEN*, voornoemd, te bekomen.

*** Door **W. H. VAN HEYNINGEN**, te *Utrecht*, is verzonden N.° **18** en **19** van het

PANTHEON,

Tijdschrift ter verspreiding van nuttige Kennis.

Dit Tijdschrift, dat 's jaarlijks in **24** Afleveringen verschijnt, zal met den nieuwen jaargang worden uitgegeven onder redactie van de Heeren:

Dr. J. W. GUNNING, Dr. L. MULDER en Mr. O. VAN REES,

tot eenige, maar voldoende aanbeveling, zoowel wat de verscheidenheid van inhoud, als de strekking van 't geheel aangaat, volgt hier een uittreksel van den inhoud der nu verschenen Afleveringen.

Mr. O. VAN REES, Schets van de geschiedenis der Armoede in Nederland.
„ De Vlaamsche beweging.
„ Iets over de Doodstraf.
„ Herinneringen aan Italië.
Dr. J. W. GUNNING, Schetsen uit het gebied der toegepaste Scheikunde.
Dr. L. MULDER, Wat leert de Zoölogie en op welke grondslagen berust zij?
„ Scheikunde, de vriendin des Landmans.
„ De Dampkring.
„ De Kamers van Rederijkers in Nederland.
Dr. N. B. DONKERSLOOT, over Zinsbegoocheling, Zinsverbeelding en Phantasmen.
W. B. STOOF, over de Teeken- en Schilderkunst, hare waarde voor Wetenschap en Industrie en haar invloed op Beschaving.
Luit. DE BORDES, De Verdedigingsmiddelen in Nederland.
Dr. W. A. J. VAN GEUNS, Alexander van Humboldt. — Descartes.
P. BROUWER, Over het Brood en zijne Vervalschingen.
Mr. J. THIEBOUT, Algemeene opmerkingen over Toonkunst. — Haydn. — Mozart. — Beethoven. — Weber, enz.
N. MOUTHAAN, Overleveringen betreffende de geschiedenis der Schepping bij verschillende volken.

Behalve vele belangrijke stukken, behelzen de Afleveringen van dezen Jaargang nog bijdragen van Ds. M. E. VAN DER MEULEN. — J. H. GUNNING, Jr. — A. PIERSON. — Dr. A. J. VITRINGA — en anderen.

De Prijs per Aflevering is slechts 25 CENTS of *f* 6 per Jaargang.

Door **W. H. VAN HEYNINGEN** is uitgegeven eene ***goedkoope, keurig uitgevoerde editie*** van eenige werkjes onzer moderne Auteurs, ***gebonden in rood Linnen, verguld op Snede***, in **32** met Vignet.

DE GENERAAL BONAPARTE EN ZIJN TIJD.

Schetsen uit de Fransche Revolutie 1797—1800.
door H. J. SCHIMMEL.
PRIJS ***f* 1. 80.**

DE TWEE AMIRALEN
EN
EENE SCHAKING IN DE 17de EEUW.
door Mr. J. VAN LENNEP.
PRIJS ***f* 1. 50.**

NEERLANDS VERLEDEN,
door Mr. J. A. MOLSTER.
PRIJS ***f* 1. 30.**

DON ABBONDIO,
door Mevr. A. L. G. BOSBOOM TOUSSAINT.
PRIJS ***f* 1. 50.**

NOVELLEN
door A. J. DE BULL.
PRIJS ***f* 1. 30.**

COQUETTERIE EN DEPIT
EN
DE TWEE VERJAARDAGEN.
NOVELLEN
door J. HOEK.
PRIJS ***f* 1. 30.**

De Ondergeteekende biedt zich beleefdelijk aan in de gunst harer Stadgenooten, tot **UIT KOKEN GAAN** voor ***Diné's, Soupé's*** *enz.* Zij is bekwaam in het maken van **Pastijen, Gebakken, Geleijen** en **Taarten**, en alles wat tot de **Kookkunst** bij feestelijke gelegenheden behoort, waarvan zij de volledigste getuigenis kan geven, hebbende tien jaar in eene voorname Dienst als Keukenmeid gediend.

GONDA KNEGTE,
Slakade wijk 13, *n.°* 156. geb. Berns.

*** Bij ***H. V. VAN GOGH***, te ***Rotterdam***, wordt uitgegeven:

KAART VAN HET TOONEEL DES OORLOGS IN TURKIJE.
(aan den Donau.)

Prijs **25** *Cents*. Opgeplakt op Bordpapier **40** *Cents*.

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.